3 SEM TDC SOCN (CBCS) DSC 3

2024

(Nov/Dec)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Course)

Paper: DSC-3

(Sociological Theories)

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8 .

  Choose the correct answer from the following :
  - (a) ক'টৰ তত্ত্বসমূহৰ প্ৰধান আধাৰ কি?

    Which is the fundamental base of Comte's theories?
    - (i) প্রত্যক্ষবাদ/Positivism
    - (ii) দ্বন্ধমূলক বস্তুবাদ/Dialectical Materialism
    - (iii) আধুনিকতাবাদ/Modernism
    - (iv) আদর্শ নমুনা/Ideal Type

(b) ক'টৰ মতে প্ৰাকৃতিক বিজ্ঞানসমূহৰ ভিতৰত তলৰ কোনটো বিষয় সৰ্বপ্ৰথমে বিকাশ হৈছিল?

Which of the following natural sciences, according to Comte, was first developed?

- (i) গণিতশাস্ত্র Mathematics
- (ii) পদার্থবিজ্ঞান Physics
- (iii) জ্যোতির্বিজ্ঞান Astronomy
- (iv) জীৰবিজ্ঞান Biology
- (c) Main Currents in Sociological Thought নামৰ গ্ৰন্থন কোনে লিখিছিল?

Who wrote the book, Main Currents in Sociological Thought?

- (i) আগষ্ট ক'ট Auguste Comte
- (ii) এল. এ. ক'জাৰ L. A. Coser
- (iii) বেষণ্ড এবন Raymond Aron
- (iv) কার্ল মার্স Karl Marx

(d) ''মানৱ সমাজৰ ইতিহাসেই হ'ল শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ ইতিহাস।'' উক্তিটোৰ ৰগত কোন প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত?

"Human history is the history of class struggle." Whose name is closely associated with the statement?

- (i) কার্ল মার্ক্র Karl Marx
- (ii) মেল বেবাৰ Max Weber
- (iii) ইমাইল দুৰবেইম Emile Durkheim
- (iv) ওপৰৰ এজনও নহয় None of them
- (e) 'ভাৰ্চটিহান' পদ্ধতিটো কোনজন সমাজতত্ত্ববিদে ব্যৱহাৰ কৰিছে ?

The Verstehen method is used by which sociologist?

- (i) মেক্স ৱেবাৰ Max Weber
- (ii) ইমাইল দুৰখেইম Emile Durkheim
- (iii) ৰবাৰ্ট মাৰ্টন Robert Merton
- (iv) হার্বার্ট ব্লুমাৰ Herbert Blumer

P25/403

(Continued)

P25/403

(Turn Over)

- (f) মেক্স ৱেবাৰে সামাজিক ক্ৰিয়াক শ্ৰেণীকৰণ কৰিছিল Max Weber classifies Social Action into
  - (i) এটা ভাগত one type
  - (ii) তিনিটা ভাগত three types
  - (iii) চাৰিটা ভাগত four types
  - (iv) পাঁচটা ভাগত five types
- (g) তলৰ কোনটো স্তবৰ কথা আগষ্ট ক'টে তেওঁৰ লিখনিত উল্লেখ কৰিছে ?

Which one of the following stages was in Auguste Comte's writings?

- (i) সমাজবাদ Socialism
- (ii) প্রত্যক্ষবাদ Positivism
- (iii) পৰম্পৰাগত Traditional
- (iv) আধুনিক Modern

- (h) ইমাইল দুৰখেইমৰ অধ্যয়নৰ পদ্ধতিক কি বুলি জনা যায় ? Methodology of Emile Durkheim was known as
  - (i) সামাজিক ক্রিয়া social action
  - (ii) প্রত্যক্ষবাদ positivism
  - (iii) সামাজিক তথ্য social fact
  - (iv) শ্ৰেণী সংঘাট class conflict
- 2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা (প্ৰতিটো ১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write on any four of the following (within 150 words each):

- (a) আগষ্ট ক'টৰ অধ্যয়ন পদ্ধতি
  Auguste Comte's methodology
- (b) সামাজিক তথ্য Social fact
- (c) কৰ্তৃত্বৰ প্ৰকাৰ Types of authority

- (d) ঐতিহাসিক বস্তুবাদ Historical materialism
- (e) ত্রিস্তবীয় নীতি Law of three stages
- (f) সামান্ধিক ক্রিয়া Social action
- 3. তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৫০০টা শব্দৰ ভিতৰত) : 14×4=56

Answer any four of the following questions (within 500 words each):

- (a) আগষ্ট ক'টে আগবঢ়োৱা মানৱ জ্ঞানৰ প্ৰগতিৰ ওপৰত আলোচনা কৰা। 14 Discuss about the progress of human knowledge as stated by Auguste Comte.
- (b) শ্ৰেণী বুলিলে কি বুজা? শ্ৰেণী সংঘৰ্ষৰ মাৰ্ক্সীয় তত্ত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+10=14

  What do you mean by class? Discuss about Marxian theory of class struggle.
- (c) ইমাইল দূৰখেইমে সামৃহিক সচেতনতাৰ বিষয়ে কেনেধৰণে ব্যাখ্যা কৰিছিল ? নিজৰ মতামতৰ সৈতে আলোচনা কৰা। 14 How did Emile Durkheim explain about collective consciousness? Discuss with your own opinion.

- (d) সামাজিক ঐক্য বুলিলে কি বুজা? দুৰখেইমৰ সামাজিক ঐক্য সিদ্ধান্তৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ কৰা। 4+10=14 What do you mean by social solidarity? Critically explain_Durkheim's theory of social solidarity.
- (e) মেক্স বেবাৰৰ আদর্শ নমুনা সিদ্ধান্তৰ বিষয়ে
  সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা। 14
  Critically explain Max Weber's theory of Ideal type.
- (f) মেক্স বেবাৰৰ প্ৰধান অৱদানসমূহ আলোচনা কৰা। 14
  Discuss about Max Weber's major contributions.

***